

ZÁŘÍ 2009 (č.6)

Sdělení Ministerstva financí

Strana 1

Pokyn k uplatnění nezdanitelné části základu daně mění předchozí stanovisko MF

Mezinárodní daňové vztahy

Sdělení o sjednání protokolu ke smlouvě o zamezení dvojího zdanění s Ruskem

Nově předkládané návrhy zákonů

Novela zákona o DPH, která má implementovat směrnice EU ke změně pravidel místa plnění u služeb obsahuje i další změny

Nově publikované zákony

Strana 3

Doprovodný zákon k zákonu o platebním styku mění den platby daňových povinností

Z judikatury

Strana 4

NSS vyložil pojem nájem nebytových prostor pro účely osvobození od DPH

Kancelář Praha

Jungmannova 24, 110 00 Praha, Česká republika
tel.: +420 / 224 103 316, fax: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Kancelář Karlovy Vary

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Česká republika
tel.: +420 / 353 225 996, fax: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Kancelář Ostrava

Českosobotská 7, 702 00 Ostrava, Česká republika
tel.: +420 / 553 030 511, fax: +420 / 553 030 512
e-mail: ksbostrava@ksb.cz

Sdělení Ministerstva financí

MF vydalo Pokyn D – 324, s výkladem pojmu „bytové potřeby“ pro účely uplatnění úroků z úvěrů jako nezdanitelné části základu daně z příjmů fyzických osob. Podle výkladu MF lze za daňovou úlevu na bytové potřeby považovat i splácení úvěrů určených na splácení následných hypotečních úvěrů či úvěrů, kterými byly refinancovány předchozí úvěry. Pokyn byl publikován pod č.j. 39/62 250/2009-392 a je uveřejněn na webových stránkách České daňové správy MF (<http://cds.mfcr.cz>). Výklad MF uvedený v tomto pokynu je zcela opačný oproti původně presentovanému výkladu uveřejněnému ve sdělení MF z 15. června 2009. Domníváme se, že ti, kteří postupovali při přípravě svého daňového priznání za rok 2008 podle předchozího sdělení MF, by mohli nyní podat dodatečné daňové priznání a nezdanitelnou část úroků původně neuplatněnou nyní dodatečně uplatnit a snížit si tak daňovou povinnost.

Mezinárodní daňové vztahy

Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Protokolu ke Smlouvě mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku bylo publikováno ve Sbírce mezinárodních smluv dne 9. července 2009, částka 24/2009

Nový protokol, kterým je doplněna stávající smlouva o zamezení dvojího zdanění, vstoupil v platnost dne 17. dubna 2009. Stávající smlouva je doplněna o nové ustanovení upravující vznik službové stálé provozovny po šesti měsících poskytování služeb. Z dalších změn upozorňujeme na zdaňování zisků ze zcizení akcií nebo jiných práv na společnosti, jejíž hodnota plyne z více než 50 % z nemovitého majetku. Tyto zisky se budou zdaňovat nově ve státě, kde je nemovitost umístěna. Tyto nové změny ve smlouvě o zamezení dvojího zdanění se budou uplatňovat ve vztahu k daňovým obdobím začínajícím 1. ledna 2010.

Nově předkládané návrhy zákonů

Novela zákona o DPH v Poslanecké sněmovně

Do Poslanecké sněmovny (PSP) byl předložen vládní návrh novely zákona č. 235/2004 Sb., o DPH (tisk č. 887) s návrhem, aby tato novela byla projednána a odsouhlasena v Poslanecké sněmovně již v prvním čtení v září 2009. Tato novela reaguje na směrnice ES k DPH přijaté již v průběhu roku 2008 (mimo jiné směrnici Rady 2008/8/ES, směrnici Rady 2008/9/ES a směrnici Rady 2008/117/ES), které členskými státy stanovily povinnost implementovat nová pravidla do národních předpisů k 1. lednu 2010. Jedná se především o změnu pravidel pro určení místa plnění u služeb, vykazování služeb v souhrnných hlášeních, změnu při vrácení DPH českým plátcům v jiných státech EU a plátcům z jiných států EU v ČR. Podle novely zákona vznikne od 1. ledna 2010 povinnost podávat souhrnná hlášení pouze elektronicky prostřednictvím datové zprávy se zaručeným elektronickým podpisem. Součástí této novely jsou i další návrhy na změny zákona o DPH jako např. zavedení zvláštního základu daně pro spřízněné osoby a změny v přílohách zákona o DPH určujících plnění podléhající snížené sazbě DPH. Změny zákona o DPH vyvolají i potřebu nového nastavení účetních systémů a zpracování podkladů pro vykazování DPH.

Zákon o finanční správě ČR a zákon o celní správě

Do Poslanecké sněmovny (PSP) byl předložen spolu s doprovodným zákonem, upravujícím související předpisy (tisk č. 845), poslanecký návrh nového zákona o finanční správě ČR (tisk č. 844). Dále byl předložen poslanecký návrh nového zákona o celní správě (tisk č. 846) a doprovodného zákona upravujícího související předpisy (tisk č. 847). Těmito zákony má dojít k reorganizaci v oblasti finanční správy tak, že dojde k vytvoření centrálně řízené soustavy orgánů podřízených MF v čele s ředitelstvím s celostátní působností, kterým se má stát Generální finanční ředitelství a které by mělo vzniknout vyčleněním ze současného

Ústředního finančního a daňového ředitelství. Na podobném principu má být vyčleněno i Generální ředitelství cel. Tato nová soustava se má stát základem pro, v budoucnu vytvořené, Jednotné inkasní místo (JIM). Vláda k těmto návrhům vydala stanovisko, ve kterém doporučuje provést drobné pozměňovací úpravy. Spolu s předložením těchto návrhů nových zákonů byl předložen návrh, aby PSP vyslovila s danými návrhy zákonů souhlas již v prvním čtení (předpokládá se, že návrhy budou zařazeny na zářijovou poslední schůzi současné PSP).

Návrh programu zářijové schůze PSP zatím výše uvedené novely zatím neobsahuje a není tedy jisté, zda k jejich projednání již nyní dojde.

Schválené a účinné zákony

Slevy na pojistném - zákon č. 221/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon, kterým je umožněno uplatnit slevy na pojistném byl publikován dne 20. července 2009 a jeho účinnost nastává dne 1. srpna 2009. Slevu na pojistném si budou moci uplatnit zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají či budou zaměstnávat zaměstnance, jejichž příjem bude nižší než 1,15 násobek průměrné mzdy (pojem průměrné mzdy pro účely zákona č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení, je vymezen v § 5c odst. 1 tohoto zákona a odlišuje se tak od průměrné mzdy jak ji vypočítává ČSÚ). Průměrná mzda pro účely pojistného na sociální zabezpečení je pro rok 2009, po zaokrouhlení, částka 27 100 Kč.

Slevu na pojistném lze uplatnit v období 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010. Sleva se uplatní jednak jako (i) mimořádná sleva na pojistném, která se stanoví za jednotlivé kalendářní měsíce roku 2009 před účinností tohoto zákona (nárok na tuto slevu je za první kalendářní měsíc, v němž zákon nabude účinnosti, tj. za srpen 2009) a (ii) běžná sleva na dani, která se bude

uplatňovat od účinnosti zákona, tj. poprvé za srpen 2009.

V souvislosti s přijetím tohoto zákona byla na konec § 6 odst. 13 zákona o daních z příjmů doplněna věta, která upřesňuje daňový režim slev na pojistném na sociální zabezpečení. Podle nové právní úpravy se při výpočtu základu daně nebude přihlížet k žádným slevám ani jiným částkám, o něž si bude zaměstnavatel snižovat odvody povinného pojistného, tj. výše uplatněných slev na pojistném nebude mít vliv na stanovení základu daně z příjmů ze závislé činnosti (i) jak pro výpočet záloh na daň, (ii) tak pro výpočet roční daňové povinnosti .

Zákon o platebním styku

Parlament schválil nový zákon o platebním styku, kterým dochází k implementaci předpisů EU (směrnice 2007/64/ES o platebních službách) do českého právního řádu. Zákon publikovaný ve Sbírce zákonů pod č. 284/2009 Sb. byl schválen v Poslanecké sněmovně ve zrychleném čtení a nabývá účinnosti 1. listopadu 2009. Zákon nahrazuje předchozí právní úpravu ve vztahu k platebnímu styku a nově upravuje povinnosti při převádění plateb i pro nebankovní poskytovatele platebních služeb. Současně dochází k modifikaci právní úpravy týkající se elektronických peněz a platebních systémů, a veřejnoprávních podmínek pro provozování těchto činností, jakož i úpravy soukromoprávních vztahů.

Změna zákona o správě daní a poplatků prostřednictvím doprovodného zákona o platebním styku

Společně se zákonem o platebním styku byl schválen doprovodný zákon publikovaný ve Sbírce zákonů pod č. 285/2009 Sb, který novelizuje na 22 dalších právních předpisů. Mezi nimi je i zákon o správě daní a poplatků (část patnáctá), kde se mění den splatnosti daňových povinností. Nově dnem platby bude nikoliv den odepsání peněžních prostředků z účtu dlužníka (jak je tomu dnes), ale až den jejich připsání na účet správce daně. Takováto úprava je nyní platná pro platby daňových povinností

Kancelář Praha

Jungmannova 24, 110 00 Praha, Česká republika
tel.: +420 / 224 103 316, fax: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbp Praha@ksb.cz

Kancelář Karlovy Vary

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Česká republika
tel.: +420 / 353 225 996, fax: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbostrava@ksb.cz

Kancelář Ostrava

Česobratská 7, 702 00 Ostrava, Česká republika
tel.: +420 / 553 030 511, fax: +420 / 553 030 512
e-mail: ksbostrava@ksb.cz

z účtu vedeného v cizí měně nebo z účtu vedeného v zahraničí. Účinnost nové úpravy je od 1. listopadu 2009. Stejně úpravy pak doznává i zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění (část šestnáctá) a zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (část sedmnáctá). V případě těchto předpisů je však účinnost stanovena od 1. ledna 2010.

Informace o publikovaných změnách zákona o daních z příjmů

Z legislativní smršťe daňových změn byly ve Sbírce zákonů publikovány rovněž zákony, kterými dochází ke změně zákona o daních z příjmů.

1. Jedná se o **změnu zákona o daních z příjmů publikovanou ve Sbírce zákonů pod č. 304/2009 Sb.** (připojeno k návrhu novely zákona o správě daní a poplatků, tisk 387). Touto novelou byly do zákona zavedeny paušály na dopravu ve výši 5 000 Kč. Účinnost této novely zákona o správě daní a poplatků byla posunuta od 1. ledna 2010, zatímco novela zákona o daních z příjmů se, podle přechodných ustanovení, použije i na zdaňovací období počínající v roce 2009. Tato změna zákona byla přijata na základě pozměňovacího návrhu ze strany poslanců a terminologie této novely není jednoznačná. V polovině září by mělo proběhnout jednání mezi zástupci Ministerstva financí a Komory daňových poradců za účelem vyjasnění právního výkladu nové úpravy.

2. Dále byla publikována novela zákona o značení lihu (původní návrh v Poslanecké sněmovně, tisk 515), do které byla ve druhém čtení ze strany poslanců navržena další **změna zákona o daních z příjmů nyní publikovaná ve Sbírce zákonů pod č. 289/2009 Sb.** v rámci které dochází k navýšení částky paušálních výdajů pro podnikatele. Paušální výdaje zůstávají ve výši 80 % u podnikatelů, kteří mají příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a nově též u podnikatelů s příjmy ze živností řemeslných. Ostatní podnikatelé pak mohou nově uplatnit paušální výdaje ve výši 60 % z hodnoty jejich příjmů. Tato změna zákona o daních z příjmů bude

aplikovatelná již pro zdaňovací období počínající v roce 2009.

3. Vedle těchto novel zákona o daních z příjmů byla dále publikována 20. července 2009 ve Sbírce zákonů pod č. **216./2009 Sb., přímá novela zákona o daních z příjmů**, která zavádí mimořádné daňové odpisy. Účinnost této novely je dnem vyhlášení a mimořádný odpis je možné uplatnit u zákonem vymezeného majetku pořízeného v období od 1. ledna 2009 do 30. června 2010.

4. Změna zákona o daních z příjmů přijímaná v rámci zákona o podpoře hospodářského růstu a sociální stability byla prezidentem vrácena zpět do Poslanecké sněmovny, která má o ní hlasovat na své poslední schůzi dne 8. září 2009. Důvodem pro vrácení tohoto zákona prezidentem bylo, že novela zákona obsahuje právní úpravu změny zákona o odpadech, která má zavést tzv. „šrotovné“. Současně úprava zákona o daních z příjmů ze zákona o podpoře hospodářského růstu a sociální stabilitě v části, která zavádí mimořádné odpisy, je zcela totožná již s přijatou úpravou, jak byla publikována v zákoně č. 216/2009 Sb.

Skrytá novela zákona o správě daní a poplatků, která zkracuje dobu uložení písemností z 15 dnů na 10 dnů, byla publikována v rámci zákona č. 218/2009 Sb., kterým se mění občanský soudní řád a některé další zákony. Zkrácením doby uložení písemností dojde ke zkrácení doby, ve které nastává fikce doručení. Ačkoliv účinnost zákona č. 218/2009 nastala dnem vyhlášení, tj. 20. července 2009, dílčí změna zákona o správě daní, která je obsažena v části desáté, nastává až od 1. ledna 2010.

Z Judikatury

Nejvyšší správní soud (NSS) se vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 23. dubna 2009 č.j. 9 Afs 93/2008-43 k pojmu „pronájmu nebytových prostor pro výherní automaty“ pro účely DPH.

Podle výkladu NSS je v případě, že zákon o DPH daný pojem nedefinuje, nutno přihlídnout k výkladu podanému Soudním dvorem Evropských společností dle

Kancelář Praha

Jungmannova 24, 110 00 Praha, Česká republika
tel.: +420 / 224 103 316, fax: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Kancelář Karlovy Vary

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Česká republika
tel.: +420 / 353 225 996, fax: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Kancelář Ostrava

Českosobotská 7, 702 00 Ostrava, Česká republika
tel.: +420 / 553 030 511, fax: +420 / 553 030 512
e-mail: ksbostrava@ksb.cz

evropských předpisů. Proto, aby pronájem nebytových prostor mohl být osvobozen od DPH, nestačí naplnit formální znaky smlouvy o nájmu podle obecných předpisů občanského práva, ale je nutné pojem pronájem nebytových prostor a jeho osvobození od DPH vykládat restriktivně. Znaky nájmu musí být skutečně naplněny, a pak lze nájem od DPH osvobodit. NSS se současně v tomto rozsudku vyjádřil k výkladu tzv. spojených plnění (plnění hlavního a plnění vedlejšího), která nemají být pro účely DPH uměle rozdělována. Pokud tato plnění ekonomicky tvoří jeden celek, pak pro účely uplatnění DPH tvoří také jediné plnění. Judikát je dostupný na webových stránkách NSS (www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. července 2009, č.j. 8 Afs 46/2008 – 48, vyložil rozdíl mezi právnickou a fyzickou osobou v případě, kdy správce daně uložil pokutu jednateli s.r.o. za to, že se nedostavil podat potřebné vysvětlení.

Podle NSS takováto pokuta nemohla být uložena jednateli jako fyzické osobě, ale měla být uložena přímo právnické osobě, za kterou jednatel vystupoval. Správce daně tak pochybí, pokud ukládá pokutu jako sankci ryze osobní povahy, ač došlo k porušení povinnosti, které se dopustil daňový subjekt jako osoba právnická. Tento rozsudek navazuje na předchozí judikaturu NSS (čj. 2 Afs 45/2005 – 50 ze dne 9. března 2006), dle které i právnická osoba může být předvolána ve smyslu ustanovení § 29 zákona o správě daní a poplatků k podání vysvětlení. Se zřetelem na charakter právnických osob je samozřejmé, že se na základě předvolání právnické osoby dostaví ke správci daně vždy osoba fyzická. Oba citované judikáty jsou dostupné na webových stránkách NSS (www.nssoud.cz).

řešení konkrétních problémů se laskavě obraťte na kteréhokoliv daňového poradce v advokátní kanceláři Kocián Šolc Balaščík. Velmi rádi Vám poskytneme podrobnější informace k výše uvedené problematice.

Kontakty na daňový tým:

tel. 22410 3316

fax 22410 3234

e-mail: hnavratilova@ksb.cz

pblazkova@ksb.cz

ajuric@ksb.cz

vpatek@ksb.cz

dbucek@ksb.cz

Kancelář Praha

Jungmannova 24, 110 00 Praha, Česká republika
tel.: +420 / 224 103 316, fax: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Kancelář Karlovy Vary

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Česká republika
tel.: +420 / 353 225 996, fax: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Kancelář Ostrava

Českosobotská 7, 702 00 Ostrava, Česká republika
tel.: +420 / 553 030 511, fax: +420 / 553 030 512
e-mail: ksbostrava@ksb.cz

V tomto přehledu jsou uvedeny pouze základní informace, které v žádném případě nemohou nahradit plné znění příslušných právních předpisů. V případě potřeby podrobnějších informací a při